

Bilaga 3 till dnr 3.2.17-11259/2020

Vilka åtgärder bör öppnas upp under övergångsperioden?

Av beställningar framgår att en särskild analys ska göras av vilka angelägna åtgärder som bör öppnas upp igen under övergångsperioden.

Åtgärder i vilka indragna medel återförs

Kompetensutveckling och rådgivning, (åtgärd 1 och 2)

Indraget belopp totalt 128 mnkr varav Jordbruksverket 83 mnkr

Indragningar som gjorts inom kompetensutveckling och rådgivning till den del det berör länsstyrelserna, Sametinget och Jordbruksverket föreslås återföras i möjligaste mån, detta gäller framförallt vid en oförändrad budget. Vid kraftiga budgetminskningar kan det däremot bli svårt att återföra fullt ut. Inga återföringar avseende skogliga åtgärder eller lokal serviceutveckling.

Innovationsstödet, EIP (16.1)

Indraget belopp totalt 26,8 miljoner kronor.

EIP är ett viktigt instrument för utveckling av jordbruks- och livsmedelsnäringen.

Ansökningstrycket är högt men det är också en stor andel som får avslag på sina ansökningar. Det finns inläggande ansökningar som motsvarar 201 mnkr i stöd. Andelen som får bifall är historiskt sett 27%. Om detta skulle gälla även för de ärenden som är under handläggning innebär det att cirka 55 mnkr kommer att beviljas. Detta motsvarar 1/7-del av programbudgeten. Utöver redan inläggande ärenden räknar vi med fortsatt intresse för stödet och att ansökningar kommer in. Vi föreslår därför att hela det indragna beloppet återförs och med normal medelstildelning, dvs 1/7-del av budgeten efter programändring 6 om 56 miljoner kronor blir budgeten för EIP 85 miljoner kronor för 2021. Det kan tilläggas att den s.k. innovationssupporten som ska vägleda intressenterna är upphandlad för 2021.

Samarbete, 16.2-16.9

Indraget belopp totalt 121 miljoner kronor varav Jordbruksverket 28 mnkr och länsstyrelserna 63 miljoner kronor.

Eftersom stora delar av de genomförda indragningarna påverkade utlysningar, pågående och planerade projekt bör indragna belopp återföras i största möjligaste mån. Merparten av dessa återföringar har påverkan på livsmedelsstrategin. För länsstyrelserna återförs 30 mnkr i 16.2. För Jordbruksverkets del återförs 5 mnkr till insatser för trädgårdsnäringen samt 3,3 mnkr för myggbekämpning. Förslaget är att inte återföra medel för skogliga åtgärder (16.5/2a) samt lokal serviceutveckling, (del av 16.2/6b). Vi föreslår också att de 36 miljoner som drogs in i delåtgärd 16.4/3a, korta livsmedelskedjor, inte återförs och att åtgärden inte öppnas upp 2021. Vi föreslår istället att åtgärd 16.2/6a görs om så att det där kan genomföras projekt som tidigare hamnade i 16.4/3a. gränsdragningarna mellan dessa delåtgärder har varit svårt och genom en sammanslagning skapas flexibilitet och förenklar genomförandet.

Investeringar för våtmarker och andra vattenåtgärder, del av 7.6/4abc)

Indraget belopp totalt 114 miljoner kronor.

Vi föreslår i alternativ 1 en budget om 70 miljoner kronor vilket är 20 miljoner kronor mer än genomsnittsbudgeten hittills under programperioden. Om efterfrågan är stor, p.g.a. uppdämt behov med anledning av indragningen kan man överväga att lägga tillbaka ett större belopp.

Åtgärder i vilka indragna medel inte återförs och där stödet inte öppnas upp för Ansökningar

I nedanstående tabell redovisas söktryck som en kvot beräknad utifrån möjliga bifall i relation till det indragna beloppet. Med beräknat möjliga bifall avses ansökt belopp multiplicerat med bifallsprocent eftersom alla ansökningar om stöd inte beviljas. Detta ger ett mer relevant mått på söktryck än att ta med alla inkomna ansökningar.

I det fall kvoten är under 1 visar det att det inte finns ansökningar som motsvarar det indragna beloppet.

Det framgår att det finns ansökningar inne men vi föreslår trots detta att medel inte återförs och att stödåtgärderna inte öppnas upp igen. Det huvudsakliga motivet är vårt fokus på jordbruk, jordbrukets miljö och livsmedelsstrategin samt att vi genom detta förbereder för den kommande CAP-strategin där vi vill se färre stödåtgärder för ett enklare program.

Insats-område	Budget före PÅ6, mnkr	Indraget belopp, mnkr	Beräknat ansökt belopp, mnkr	Bifallsprocent (=andel bifall/bifall+avslag)*	Söktryck 1 juni Beräknat möjliga bifall av inneliggande ansökningar / indraget belopp
4.1/5c	68,6	4,7	7,8	68 %	1,66
4.1/5d	84,5	5,3	18,7	91 %	3,51
6.4/5c	135,2	18,3	11,6	63 %	0,63
6.4/6a	364,1	48,0	30,5	47 %	0,64
7.2/6b	32,7	7,9	9,3	45 %	1,18
7.5/6b	126,8	8,5	17,1	62 %	2,02
7.6/6b	241,3	26,3	30,2	72 %	1,15

*Avvisade och avskrivna ansökningar ingår inte i underlaget.

Investeringsstöd till energi och klimat (4.1/5cd)

Indraget belopp totalt 10 miljoner kronor.

Även om söktrycket är relativt högt (1,66 respektive 3,51 gånger indragna beloppet) bedömer vi att det inte finns starka skäl att återföra det indragna beloppet utan det får ingå i den ordinarie medelsfördelningen för övergångsperioden. I alternativen 1a, 1b och 2a föreslår vi ökning av budgeten för investeringsstöd till jordbrukets konkurrenskraft, inklusive energi och klimatinsatser.

Vår planering för CAP-strategin innebär att energi- och klimatinvesteringar ingår som en integrerad del av investeringsstöd till jordbruket konkurrenskraft och att dessa fasas ut som egna stödåtgärder under övergångsperioden. Detta görs för att minska antalet stöd i CAP-strategin..

Investeringsstöd, energi (6.4/5c)

Indraget belopp totalt 18,3 miljoner kronor.

Det indragna beloppet är relativt litet jämfört med ursprunglig budget. Inneliggande ansökningar är lägre än vad som drogs in. Vårt alternativ 1a oförändrad budget med fokus på jordbruk, miljö och livsmedelsstrategin innebär att stödet inte öppnas upp under övergångsperioden.

Bedömningen är att sådana insatser bör rymmas inom klimatklivet.

Investeringsstöd, nya jobb (6.4/6a)

Indraget belopp totalt 48,0 miljoner kronor.

Det indragna beloppet är relativt stort men det finns inte ansökningar som motsvarar det beloppet (0,64). Vårt alternativ 1a oförändrad budget med fokus på jordbruk, miljö och livsmedelsstrategin innebär att stödet inte öppnas upp under övergångsperioden.

I åtminstone vissa delar av landet finns det regionala företagsstöd som hanteras av regionalt utvecklingsansvariga aktörer samt av Tillväxtverket.

Investeringar för kulturmiljöer i renkötselområdet, (del av 7.6/4abc)

Indraget belopp totalt 23,3 miljoner kronor.

Det har under hela programperioden varit mycket få ansökningar och beviljade stöd, (1,6 mnkr). Sametinget som är ansvarig myndighet för stödet framförde vid samrådsmöte att det kan finnas ett behov att återföra cirka 2 miljoner kronor.

Vi konstaterar dock att det sedan 2016 bara beviljats stöd till 11 projekt till ett sammanlagt belopp om 1,6 miljoner kronor och att det inte finns några ansökningar inne. Vi föreslår därför att stödet inte öppnas upp igen.

Stödåtgärder som genomförs inom lokalt ledd utveckling genom leadermetoden

I vår skrivelse från april 2019 föreslår vi att stöden som i huvudsak syftar till attraktiv landsbygd framöver helt och hållet genomförs inom Leader. Av de indragna stöden berör detta småskalig infrastruktur (7.2/6b), rekreation och turisminfrastruktur (7.5/6b) samt natur- och kulturmiljöer, inklusive hembygdsgårdar (7.6/6b). Det finns ett fortsatt ansökningstryck som är högre än beloppet som drogs in men vi bedömer trots detta att stöden inte bör öppnas upp under övergångsperioden. Det finns möjlighet att genomföra samma typ av allmännyttiga investeringar inom leader som kommer att förlängas under övergångsperioden. Detta berör också de delar av insatsområde 7.4/6b som går till idrotts- och fritidsanläggningar och samlingslokaler.

Stöd som hanteras av Skogsstyrelsen, Tillväxtverket och Sametinget

Vi föreslår att inte återföra medel till de stöd som hanteras av Skogsstyrelsen och Tillväxtverket och att dessa stöd därmed inte öppnas upp för ansökningar eller beslut.

Vid samrådsmöte den 30 juni med Skogsstyrelsen, Tillväxtverket och Sametinget angående stängda stödåtgärder framfördes följande:

Tillväxtverket bedömer att de har ett behov om cirka 25 miljoner konor inom kompetensutveckling (delåtgärd 1.1) och lokal serviceutveckling inom samarbetsstödet (delåtgärd 16.2).

Vidare framförde Tillväxtverket att behovet av investeringsstöd för kommersiell service, (dagligvarubutiker och drivmedel) är omkring 50 – 70 miljoner kronor per år. Det är en lägre nivå än det genomsnittliga stödet per år som har varit cirka 79 miljoner konor per år. Tillväxtverkets bedömningar grundas på dialog med länsstyrelserna och regionerna.

Sametinget har tidigare framfört ett behov inom förädlingsstöd, investeringsstöd rennäring, startstöd samt kompetensutveckling som totalt summerar till 5,4 miljoner kronor. Förutom kompetensutveckling så har indragningen inte påverkat nämnda stöd. Äskade belopp kommer att hanteras i ordinarie medelsfördelning. Angående stödet till kulturmiljöer i renskötselområdet där det gjordes en indragning om drygt 23 miljoner kronor framförde Sametinget att det finns ett behov att återföra cirka 2 miljoner kronor. Vi föreslår att dessa medel inte återförs-

Skogsstyrelsen har lämnat ett särskilt äskande som är på mellan 290 - 1100 miljoner kronor för programperioden. På årsbasis blir detta mellan 41 – 157 miljoner kronor. I detta ingår kompetensutveckling och investeringsstöd för skogens miljövården.